

Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK)

Kommunspezifisk rapport 2020

Österåkers kommun

Vad är Kommunens Kvalitet i Korthet?

Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) är ett nationellt nätverk som pågått sedan 2006 och i dagsläget omfattar cirka 260 kommuner. Dessa utmanar sig själva genom att årligen ta fram och jämföra resultat med varandra för att utveckla kvaliteten på tjänsterna. Det utvecklas succesivt och idag kan vi med belägg påstå att de nyckeltal som utvecklats och används är stabila och i allra högsta grad relevanta, även i kristider. Men KKiK är mer än en samling relevanta nyckeltal. Det är också en arena för att och utveckla och vässa styrningen och ledningen i kommunen.

Det grundläggande syftet har sedan starten varit att ta fram ett kunskapsmaterial som stärker de förtroendevalda att styra mot mål och resultat och i dialogen med medborgarna. Det finns således ett politiskt ägarskap och det är kommunfullmäktiges perspektiv som avspeglas i områdena och underliggande nyckeltal.

Följande vägledande principer definierar KKiK:

- KKiK har ett politiskt ägarskap och utgår från KFs perspektiv med styrning och medborgardialog i fokus
- KKiK utvecklas i samarbete mellan SKR, RKA och medlemmarna
- Nyckeltalens antal ska vara begränsat
- Nyckeltalen ska spegla kvalitet, ekonomi och beröra såväl välfärdsuppdraget som utvecklingen av lokalsamhället
- Nyckeltalen ska vara jämförbara
- Nyckeltal som kommunen inte kan, eller i ringa utsträckning kan påverka, ska helst inte användas.

Hur kan du använda rapporten?

I rapporten kan du ta del av just din kommuns resultat för nyckeltalen inom KKiK under de tre senaste åren. Resultaten redovisas i den kolumn som avser det år de släpptes. Saknas siffror för 2020 beror det troligen på att det inte finns nationell statistik för året, alternativt har din kommun inte rapporterat in.

För varje resultat finns en färgmarkering; grön, gul eller röd, som visar din kommuns värde relativt landets andra kommuner. Är färgen grön tillhör kommunen de 25 procent av kommunerna med bäst resultat, gul motsvarar de 50 procent i mitten och följaktligen står röd för de 25 procent av kommunerna som har minst fördelaktigt resultat. Den text som följer respektive tabell ger en översiktlig, beskrivande analys av resultaten för nyckeltalen på en nationell nivå.

Genom rapporten kan du dels följa din kommuns resultat över tid, dels jämföra dig med landets andra kommuner. Det ger dig en bra utgångspunkt för vad era utmaningar är och vad ni bör arbeta vidare med. För att fördjupa analysen behöver du gå in i Kolada (www.kolada.se). Där kan du se skillnader mellan kön, jämföra din kommun med liknande kommuner och mycket, mycket mer!

Vi hoppas att rapporten ska stimulera dig till analys och förbättringsåtgärder! Vi hoppas också att rapporten ska underlätta för dig att sprida resultaten bland förtroendevalda, tjänstepersoner och medborgare i din kommun.

Lycka till önskar projektledningen för KKiK

Leif Eldås, SKR
Hanna Lundborg, SKR
Maria Price, RKA

Barn och unga

	2018	2019	2020
Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal	5.7	5.3	
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	132 266	130 420	
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	77	80	-
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%)	90.6	91.0	93.2
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	90.2	90.3	86.5
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	92.9	92.4	90.6
Elever i åk 9: Jag är nöjd med min skola som helhet, positiva svar, andel (%)	73.2		
Elever i åk 9 med lägst betyget E i idrott och hälsa, kommunala skolor, andel (%)	90.2	93.6	94.8
Kostnad grundskola F-9, hemkommun, kr/elev	97 802	103 964	
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	70.8	62.7	70.1
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	74.0	74.4	75.4
Gymnasieelever med ogiltig frånvaro, kommunala skolor, andel (%)	8.0	9.4	
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	104 471	105 151	
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-18 år	6.8	3.6	
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	32	31	
Elever i musik- eller kulturskola, 6-15 år, andel (%)	25	23	

OBS! Om rapport skrivs ut i svartvitt kan det vara svårt att se förhållande till andra kommuner 25 % bästa 50 % mittersta 25 % sämsta

Personaltätheten i förskolan sjunker något till snittet 5,2 barn per årsarbetare. Under de senaste tjugo åren har personaltätheten varit högre vid tre tillfällen. År 2006, 2017 och 2018 var det 5,1 barn per årsarbetare.

Behörigheten till gymnasiet förbättras för både flickor och pojkar. Skillnaden mellan pojkars och flickors resultat är störst i landsbygds- och lågpendlingskommuner och minst i pendlingskommuner nära storstad eller större stad. Detta behöver analyseras vidare lokalt. Könsskillnaden är dock mycket mindre än den skillnad som finns mellan elever med grundskole- respektive högskoleutbildade föräldrar. Bara hälften av eleverna med grundskoleutbildade föräldrar klarar grundskolan och blir behöriga till gymnasiet. Detta är ett missförhållande som kräver krafttag.

Nio av tio elever får godkänt i idrott och hälsa men här finns mycket stora variationer mellan skolenheter, där det i vissa skolor endast är hälften av eleverna som fått godkänt betyg. Här behövs lokal analys.

Andelen elever som tar examen från gymnasiet inom 4 år är relativt stabilt sedan 2015 med ca 66 % för pojkar och 75% för flickor. I detta resultat ingår också de elever som började gymnasiet på introduktionsprogram, exempelvis nyinvandrade elever.

Idrottandet minskar i landet bland såväl flickor som pojkar och i alla åldersgrupper. Ur ett folkhälsoperspektiv är det en negativ utveckling. Aktivitetstillfällen för barn och unga på bibliotek har ökat påtagligt senaste året (2019) i landet.

Stöd och omsorg

	2018	2019	2020
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - förbättrad situation, andel (%)	67	75	81
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	76	70	92
Väntetid i antal dagar från ansökan till beslut om försörjningsstöd, medelvärde	-	-	29
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	2 009	1 854	
Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum avseende boende enl. LSS § 9.9, medelvärde			15
Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren trivs alltid hemma, andel (%)	79	72	83
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)	84	89	80
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK enl SFB, kr/inv	6 927	6 910	
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	19	29	31
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	15	15	15
Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel (%) av maxpoäng		72	84
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	79	80	82
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	86	87	88
Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+	228 021	210 738	

OBS! Om rapport skrivs ut i svartvitt kan det vara svårt att se förhållande till andra kommuner

25 % bästa 50 % mittersta 25 % sämsta

Resultaten från genomförda brukarbedömningar inom området har legat stabilt de senaste fyra åren, sett till rikets snitt. Men vid bedömningen av hemtjänsten utifrån en helhetssyn varierar spridningen från 65-100% och bedömningen av särskilt boende varierar spridningen från 52-100%. I den egna analysen är det viktigt att resultaten bryts ner på enhetsnivå, för att spåra trender och utvecklingsområden.

Utifrån rikets snitt har väntetiden för beslut om försörjningsstöd ökat i förhållande till de två senaste åren. Så även väntetiden för plats på LSS boende, medans väntetiden för plats på särskilt boende för äldre har förbättrats något. Men sammantaget ligger väntetiden till särskilt boende på en högre nivå de två senaste åren i förhållande till en längre tidigare trend, vilket är alarmerande. Väntetid är för övrigt en mycket viktig trygghetsaspekt generellt sett, men framför allt för utsatta målgrupper. Är väntetiderna orimligt långa bör det vara ett prioriterat område att åtgärda.

Personalkontinuiteten för äldre som har omfattande omsorgsbehov, och får stöd av hemtjänsten minst två gånger om dagen, har minskat i förhållande till förra året, vilket är positivt. Men spridningen ligger mellan 7-23 personer. I den egna kommunen är det även viktigt att analysera ytterfall för att vid behov kunna sätta in åtgärder för att förbättra kontinuiteten och säkra en trygg och värdig omsorg.

Samhälle och miljö

	2018	2019	2020
Andel som får svar på e-post inom en dag, (%)	76	85	81
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, (%)	39	50	57
Gott bemötande vid kontakt med kommun, andel av maxpoäng (%)	86	92	82
Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng		64	70
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	-	-	
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%)	36	-	
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%)	56	46	
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	74	71	
Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar	27	42	-
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person	534	562	
Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	58.9	60.0	56.8
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	28	29	

OBS! Om rapport skrivs ut i svartvitt kan det vara svårt att se förhållande till andra kommuner

25 % bästa
 50 % mittersta
 25 % sämsta

Inom området arbetsmarknad och integration finns stora könsskillnader. Vad beror det på? Kvinnor klarar SFI bättre än män (51% jämfört med 41%), medan män i högre utsträckning kommer ut i arbete från kommunens arbetsmarknadsverksamhet än kvinnor (40% jämfört med 36%). När det gäller dem som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera syns 2019 en klar försämring mot föregående år. Mindre än hälften av männen (42%) och en dryg fjärdedel av kvinnorna (28%) arbetar eller studerar efter att de lämnat etableringsuppdraget.

Resultatet som avser handläggningstid för bygglov varierar stort från någon enstaka dag till över 120 dagar. Här finns inga geografiska mönster utan orsakerna behöver analyseras i respektive kommun.

Företagsklimatet enligt ÖJ Insikt (där de företagare som haft kontakt med kommunen under året står för bedömningen) förbättras stadigt sedan 2010 och ligger nu på 73.

Vad gäller resultaten för miljömåtten har vi senaste år sett en förbättring då mängden insamlat hushållsavfall minskat. Denna trend har brutits och mängden insamlat avfall har återigen ökat vilket är negativt.

Andelen miljöbilar i den egna organisationen visar på stora skillnader mellan kommungrupper. I städerna finns den högsta andelen och på landsbygden den lägsta. Detta mönster går igen vid jämförelse med totala mängden bilar i kommunen geografiskt. Andelen miljöbilar sjunker något för varje år, delvis pga förändrade miljöbilsdefinitioner.

Trenden för andel ekologiska livsmedel har ökat stadigt sedan 2007 men uppgången har nu planat ut. Spridningen mellan kommuner är stor, det lägsta värdet är 6% och det högsta 83%, vilket troligen speglar skilda ambitionsnivåer.